І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 107. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 5-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JUNE 5, 1975 No. 107. VOL. LXXXII.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук відбуде в неділю, 8-го червня ц. р. о год. 2-ій по полудні в Будинку Академії при 206 Вест 100-та вулиця, Наукове засідання, на якому проф. Федір Семенович Гасенко (гість з Европи) виголосить доповідь на тему: „Теорія Конвергенції та її совєтська критика". Після доповіди виміна думками.

РЕНАТА БАБАК ВИСТУПИТЬ В ГАНТЕР КОЛЕДЖІ

Ню Йорк. — Щоденник „Дейлі Ньюз" з 30-го травня ц.р. інформує, що наша співачка, солістка львівської опери і Большого театру в Москві меццо-сопрано Рената Бабак виступить разом з іншими артистами (Дейвід Амрам, Джозеф Фухс) на репрезентативному добродійному концерті в Гантер коледжі. Концерт, що його організує Товариство слухачів радіостанції WNCN, відбудеться в п'ятницю, 20-го червня ц.р. о год. 8-й вечора.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВЛАШТОВУЄ ДОБРОДІЙНУ ІМПРЕЗУ

Філядельфія. — Управа Комітету Оборони Валентина Мороза інформує, що в неділю, 8-го червня ц. р. у великій залі (Алюмні Галл) Роземонт коледжі при Ітан і Монтґомери евеню відбудеться добродійний бенкет та виставка і ліцитація мистецьких праць. Дохід призначений на дальшу працю Комітету. В програмі: коктейл год. 4.30 по полудні; вечеря і забава год. 6-та вечором; виступ Ансамблю „Весела Сопілка"; даток 25 долярів від особи. Комітет просить резервувати місця телефонічно на число: 782-1019 і 539-0638. Особи, які не зможуть взяти участи в імпрезі, можуть вислати свою пожертву на цілі Комітету виписуючи чек на:

Ukrainian Congress Committee (V. Moroz).

Такі пожертви є звільнені від податку.

КОНЦЕРТ ХОРУ „ДНІПРО"

Рочестер, Н. Й. — Заходом Відділу Українського Конгресового Комітету Америки та Батьківських Кружків „Рідних Шкіл" відбудеться тут в неділю, 8-го червня, о год. 6-ій вечора в залі Назарет Арт Сентер — 4245 Іст евеню, концерт хору „Дніпро" з Клівленду під диригентурою Євгена О. Садовського. Дохід з концерту призначений на потреби Рідних Шкіл у Рочестері. Квитки в ціні: 4.00 доляри старші, 1.00 доляр студенти можна набувати в українських крамницях і клюбах.

ЦІЄЇ НЕДІЛІ ВИСТУПИ УЧНІВ УМІ

Ню Йорк. — Цієї неділі відбудеться заходом Українського Музичного Інституту Америки в залі Українського Інституту — 2 Схід 79-та вулиця, концерт визначних учнів УМІ. Виконавці: Надя Яворська, Борис Буняк, Елізабет Гофман, Марта Шраменко, Лариса Гусак, Соня Шерег, Таня Бабенко, Роберт Дурзо, Марта Мачай, Анна-Марія Галюра, Андрій Кмета, Соня Стельмах, Оксана Федоренко, Лариса Магун-Гурин, Таня Саламаха, Олег Сохан.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ СУМА

Палатайн, Ілл. — Управа місцевого Осередку Спілки Української Молоді ім. полк. Д. Вітовського інформує, що в неділю, 8-го червня ц. р. тут відбудеться посвячення новозбудованого Дому СУМА при 136 Схід Іллінойс вулиця. У програмі: Служба Божа — 9.30 ранку, чин посвячення Дому — 11.30, спільний обід — 12 вполудне, мистецькі виступи і спортові змагання. Від год. 5-ї по полудні забава з танцями.

ПЛАСТОВИЙ ФЕСТИН

Нюарк. — Пластова Станиця і Гурток Пластприяту в Нюарку, Н. Дж. інформує, що в неділю, 8-го червня ц. р. на площі „Українського Села" (Цедар Гров ровд Савт Бавнд Брук) відбудеться Пластовий Фестин. В програмі: виступи пластової молоді, спортові змагання та інші розривки. Початок фестину год. 2-га по полудні.

ОЛЕНА І ВІРА ШУМИЛОВИЧ В ЛІНКОЛЬН СЕНТЕР

Сестри бандуристки - співачки Олена і Віра Шумилович виступлять 19-го червня 1975 р. о год. 2-ій по полудні в Лінкольн Сентер в Auditorium of the Library and Museum of Performing Arts. Вони беруть участь у програмі американських композиторів, з нагоди конвенції їх об'єднання САAA (Композиторів, авторів і артистів-малярів Америки), в якому високо оцінюють красу українських народних пісень у супроводі бандур.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

В членській кампанії УНСоюзу 1975-го року, метою якої є забезпечити 5,000 членів на суму $ 12,000,000, наспіло до Головної Канцелярії впродовж травня 258 аплікацій нових членів. По дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Петро Бабич (В. 115) — 12 аплікацій нових членів, Анна Гарас (В. 47) — 11, Йосиф Чабан (В. 242) — 10, Роман Татарський (В. 94) — 8, Іван Гуцайлюк (В. 147) — 8, Карло Кобіто (В. 121) — 5, інж. Іван Скіра (В. 153) — 5, Богдан Дейчаківський (В. 233) — 5, Іван Іваник (В. 234) — 5, Михайло Кігічак (В. 240) — 4, д-р Іван О. Флис (В. 267) — 4, Михайло Гентош (В. 305) — 4, Володимир Гавриляк (В. 316) — 4, мгр Іван Гаврилюк (В. 360) — 4, д-р Михайло Снігурович (В. 414) — 4, Квітка Стецюк (В. 25) — 3, Карло Сачко (В. 53) — 3, Іван Пригода (В. 200) — 3, Теодор Кубарич (В. 217) — 3, Стефан Островський (В. 270) — 3, Михайло Захарко (В. 349) — 3, Роман Б. Припхан (В. 399) — 3, Катерина Онуфрик (В. 416) — 3, Олександра Дольницька (В. 434) — 3, Микола Шпурко (В. 461) — 3, та по 2 аплікації — Микола Хоманчук (В. 5), Андрій Вовк (В. 6), Анна Гнатюк (В. 37), Петро Головачук (В. 42), Михайло Савків (В. 57), Іван Шеліґа (В. 126), Антін Гнатишин (В. 130), Ярослав Леськів (В. 133), Михайло Фединишин (В. 155), Галина Гаврилюк (В. 170), Василь Колодій (В. 191), Ольга Недопитко (В. 256), Юлія Гутлик (В. 259), Василь Труфин (В. 266), Петро Федик (В. 292), Степан Глоговський (В. 346), Василь Гіна (В. 370), Йосиф Хома (В. 383), інж. Ярослав Карпяк (В. 385), проф. Іван Телюк (В. 414), Петро Дяків (В. 427), Лев Вовк (В. 444) і Мирон Ґрох (В. 461).

В членській кампанії 1975 року приєднано в часі від 1-го січня до 31-го травня разом 1,170 нових членів.

ДРУГИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ НЮ ДЖЕРЗІ ЦІЄЇ СУБОТИ У 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ ВІДДЗЕРКАЛИТЬ НАЙКРАЩІ ЗРАЗКИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Загальний вид на амфітеатр Ґарден Стейт Центру в Голмдел, Н. Дж. (виїзд 116 з Ґарден Стейт Парквей), де вже в найближчу суботу, 7-го квітня, відбудеться Другий Український Фестиваль. Фото зроблене під час минулорічного фестивалю із підвищення на траві, на якому може вигідно приміститися 4,000 глядачів.

Голмдел, Н.Дж. (З.С.) — Минуле і сучасне тисячолітньої України перейде перед очима глядачів - слухачів на велетенській сцені амфітеатру Ґарден Стейт Артс Центер в Голмдел, Н.Дж. цієї суботи, 7 червня, під час вечірньої програми, яка розпочнеться о 8-ій год. Артс Центер міститься при виїзді 116 Ґарден Стейт Парквей. Найкращі українські мистецькі сили — оперні солісти Андрій Добрянський, Анна Колесник, Марта Кокольська, скрипалі солісти Дана і Юрій Мазуркевичі, такі передові ансамблі, як балетна школа Роми Прийми - Богачевської, хори „Прометей" і „Діброва" та духова оркестра „Батурин" під диригуванням мгра В. Кардаша з Торонта, танцювальний ансамбль Петра Марунчака з Монтреалю, жіночий хор „Кобзар" з Філядельфії під диригуванням проф. Л. Рудницького, у відтворенні одної із сцен опери „Анна Ярославна" А. Рудницького за лібреттом Л. Полтави, та інші учасники — відтворять героїчне минуле України та її сучасну боротьбу за краще майбутнє.

У вечірній програмі Фестивалю буде показано великий монтаж за сценарієм маестра Володимира Колесника з участю поодиноких артистів та ансамблів на тлі української симфонічної музики, речитативу та відповідних світляних прозірок. В рамках 100-ліття українського поселення в Америці, програма рівнож включає перекрій здобутків української культури у вільному світі.

Фестиваль розпочинається вже в год. 1-ій по полудні першою з трьох програм, які виконають молодечі ансамблі з Метрополітального Ню Джерзі — Ню Йорку. Програми будуть повторені в год. 3:30 і 5:30 на центрально положеній площі розлогого Артс Центру. В цей сам час будуть відкриті виставки образотворчого, народного і прикладного мистецтва, народної ноші тощо. Всі ці речі, як рівнож українські страви можна буде набути під час цілоденного Фестивалю. Вступ на пополудневі програми вільний.

Хто не встиг набути квитки на сидячі місця, має змогу взяти участь у цілоденному Фестивалі та оглядати пополудневі і вечірню програми з широкого травника, розташованого понад головною сценою, де можуть вигідно розміститись понад 4,000 глядачів.

Фестиваль, у заряді якого є комітет на чолі з інж. М. Чайківським з рамени Стейтової Ради Відділів УККА, спонсорує Ґарден Стейт Гайвей Авторіті. Український Фестиваль є другим з черги в серії 12-ох фестивалів різних етнічних груп стейту Ню Джерзі. Перший Український Фестиваль минулого року притягнув приблизно 8,000 осіб і цим встановив новий рекорд. Фестивальний комітет сподіється, що цей рекорд вдасться принаймні повторити цього року і тим самим запевнити ще більш величну програму в наступному році з нагоди 200-ліття Америки.

Відбулися загальні збори Вінніпежської Ради за Патріярхат

Вінніпеґ (Л.Р.) — При співучасті понад 50-ти делеґатів та гостей відбулися тут в дні 16 травня ц.р. загальні збори Вінніпежської Ради Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви.

Приявні одноголосно одобрили протокол, який зачитав секретар З. Круцько, звіт голови д-ра М. Марунчака, який звітував від імени цілої Ради, як також звіт голови Контрольної Комісії інж. С. Романова. Звітуючим органам уділено одноголосно абсолюторію з признанням за пророблену працю.

В дискусії над звітами, в якій забирали слово інж. А. Добрянський, інж. А. Качор, М. Шепертицька, мгр. І. Книш, М. Міхневич, М. Скобляк, мгр П. Салиґа та інші, приявні підкреслили між іншим велику потребу дальше змагатися за ідею українського патріярхату та його реалізацію.

Приявні також піднесли потребу, щоб в Святому Році знову пригадатися Апостольській Столиці з проханням заакцептувати заіснований стан в Українській Католицькій Церкві. Приявні рівнож висловили вдовілля, що українська спільнота одноголосно титулує Блаженнішого українським католицьким патріярхом.

На зборах вибрано наступний склад Президії на черговy каденцію: З. Круцько, д-р О. Метелля, Лев Рудницький, Ю. Маслянuк, члени Ради: о. крилошанин С. Іжик, Василь Захарчук, Микола Оброца, Степан Ямнюк. До Контрольної Комісії ввійшли: Інж. С. Романів, М. Міхневич, Ст. Рогатинський. Раду й надалі очолив д-р М. Марунчак.

Загальні збори відбулися в домі КУК. Головував на зборах суддя д-р О. Метелля, секретарював Лев Рудницький.

На оселі СУМА в Елленвілі відбудуться IV Спортові Ігрища

Нюарк, Н. Дж. — Конференція Українських Центральних Молодечих, Студентських і Спортових Організацій при УККА інформує, що в днях 21 і 22-го червня ц. р. на Оселі Спілки Української Молоді Америки в Елленвіл, Н. Й., відбудуться IV-ті Спортові Ігрища, у програмі яких будуть змагання: копаного м'яча — новаки до 13 років, учні 14-15 років, юнаки 16-19 років, сеньйори нормальною і „сімковою" системами; відбиванка — юначки до 18-ти років, юнаки цього ж віку, жінки понад 18 і чоловіки цього ж віку; легка атлетика в різних групах — юнацьких і дорослих. Точний розклад змагань буде переданий учасникам Ігрищ на Оселі СУМА при в'їзді.

Учасниками Спортових Ігрищ можуть бути усі молодечі організації і товариства, які входять до Конференції цих організацій.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАКІНЧИВ „ДУЖЕ УСПІШНІ" ВІДВІДИНИ ЕВРОПИ

Вашінґтон. — В середу 4 червня президент Форд повернувся до ЗСА з своєї першої офіційної поїздки до Европи. Згідно з заявою державного секретаря Генрі Генрі Кіссінджера, який повернувся до Вашінґтону з Президентом, поїздка президента Форда до Европи була „дуже успішна". В останній день свого перебування в Европі президент Форд відвідав Рим, де зустрінувся з президентом Джованні Леоне, а відтак у Ватикані з папою Павлом VI. Відвідини Риму президентом Фордом мали насправді куртуазійний характер і були подумані тільки під кутом заманіфестування „спільности американсько - італійських інтересів". Такий же куртуазійний характер мали відвідини Президентом Ватикану і його зустріч з папою Павлом VI.

Як відомо, поїздка президента Форда до Европи була подумана з метою зміцнити політичні, економічні і військово - оборонні зв'язки між ЗСА та Европою. Для самого Президента це був „деб'ют" у того роду розмірах дипломатичній і політичній акції поза кордонами ЗСА на европейському ґрунті. Цей „деб'ют", згідно з оцінками европейських коментаторів, які до того часу досить скептично ставилися до особи президента Форда, був понад всякі сподівання успішний. Президент Форд виявив чималу ініціятиву на форумі Північно-Атлантійського Оборонного Союзу і у своїх розмовах з лідерами окремих західньоевропейських держав, а відтак у своєму виступі на сесії НАТО в Брюсселі продемонстрував не тільки ознайомлення з тими чи іншими проблемами, але й конструктивний підхід до окремих проблем і вміння лагодити часом навіть дуже „делікатні" справи. Немає сумніву, що президент Форд своєю присутністю і своєю активною участю в нарадах Північно-Атлантійського Оборонного Союзу у великій і навіть вирішальній мірі причинився до привернення довір'я у взаєминах між західньоевропейськими країнами та ЗСА і до зміцнення цього оборонного союзу на майбутнє.

Не менше успішною була зустріч президента Форда з лідерами Еспанії, де він забезпечив американські позиції у цій частині европейського континенту. Місце і роля Еспанії в загальному контексті оборони Европи сьогодні дуже збільшилися у зв'язку з останніми подіями в Португалії, де до голосу прийшли комуністи. В інтересі ЗСА є тепер докласти всіх зусиль, щоб зі зміною режиму в Еспанії ця країна не пішла шляхом Португалії, а щоб з відновленням у ній демократичної системи вона могла стати повноцінною складовою частиною Північно-Атлантійського Оборонного Союзу.

Для справи миру у світі, а в першій мірі на Близькому Сході, важливою була дводенна зустріч президента Форда з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом. Хоч ніяких формальних постанов на цій зустрічі не було винесено, то все таки в ході цієї безпосередньої зустрічі покладено, як інформують, позитивні основи під розвиток приязних американсько-єгипетських взаємин що матиме безсумнівну позитивний вплив на дальший розвиток подій на Близькому Сході між Ізраїлем та арабськими країнами.

Ізраїль зменшив збройні сили в районі Суезу

Тель Авів. — Ізраїльський уряд вирішив зменшити кількість своїх збройних сил в районі Суезького каналу, демонструючи в цей спосіб бажання Ізраїля знайти мирну розв'язку ізраїльсько-арабського конфлікту. Таке рішення ізраїльський уряд виніс напередодні відкриття Суезького каналу. Згідно з цим рішенням, ізраїльське командування зменшило на половину число танків, що їх на основі угоди з Єгиптом Ізраїль має право мати на віддалі 12-18 миль від Суезького каналу, а також відтягнуто артилерійські з'єднання на дві милі поза визначену угодою зону. В районі самої зони, де можуть находитися ізраїльські війська, число тих військ зменшено на половину. Відтягнення танкових і артилерійських з'єднань ізраїльське командування перевело упродовж 3 червня.

СІМ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ ДЛЯ ЗМАГУНА

Ню Йорк. — Едсон Арантес до Насціменто („Пеле"), якого кілька років тому вважали найкращим змагуном копаного м'яча в світі, гратиме для нюйоркської дружини „Космос", підписавши з нею 3-річний контракт на 7 мільйонів долярів. Бразилієць Пеле, якому тепер 34 роки і який припинив свою 18-річну професійну кар'єру минулого жовтня, почне грати для нюйоркської дружини вже наступного вівтірка. Коментатори твердять, що підписання ним контракту з дружиною „Космос" має на меті збудити більше зацікавлення копаним м'ячем у ЗСА.

З КИЄВА ЗАПОВІДАЮТЬ НА 16-ГО ЧЕРВНЯ „ДЕНЬ ПАМ'ЯТИ ПРО ЗАГИБЛИХ В'ЯЗНІВ"

Рим. Українське Пресове Бюро у бюлетені „Вісті з Риму" з 31-го травня ц.р. інформує:

З кіл українського демократичного руху з Києва передано це прохання:

В Україні відзначають день 16 червня 1975 р. як „День пам'яті про загиблих в'язнів".

Із Києва просять, щоб українці закордоном приєдналися до цього і спопуляризували цей день як „День пам'яті про загиблих в'язнів".

Жадних інших інформацій про цей День та про прохання з Києва до українців за кордоном у повідомленні УПБ не подано.

М. РУДЕНКА ВИКЛЮЧЕНО ІЗ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УССР

Міжнародні пресові агенції подали у вівторок, 3-го червня, коротку вістку з Києва, що там виключено із Спілки Письменників УССР українського письменника Миколу Руденка за те, що він належав до очолюваної Валентином Ф. Турчиним совєтської групи Міжнародної Амнестії, яка — як відомо — опікується в'язнями, засудженими за їх переконання. Із повідомлення виходить, що Руденка виключено зі Спілки 27-го травня на засіданні київського „відділення" тієї Спілки, при чому сам Руденко не був запрошений на це засідання. Дальше інформується, що проти Руденка 18-го травня започатковано судову справу, обвинувачуючи його в поширюванні „неправдивих вісток" та „оклеветуванні" Совєтського Союзу. Як уже раніше інформовано, Руденко за свою участь в совєтській групі Міжнародної Амнестії був заарештований і 21-го квітня звільнений після двох днів переслухань.

4.500.000 українців загинуло в часі Другої світової війни — подає совєтська статистика

Варшава. — „Газета Роботніча" з 7-го квітня ц.р. помістила — як інформує вінніпежський „Український Голос" з 28-го травня — декілька репортажних статтей польського автора Н. Петжека, який будучи в Україні особисто переконався, яких величезних втрат зазнала Україна в часі німецько - гітлерівської окупації в роках 1941-1944. Його статті друкувались під загальним наголовком „Київ весною 1975 року". Н. Петжек поцікавився при тому урядовою совєтською статистикою людських втрат у якій, між іншим, сказано, що Україна втратила 4.500.000 населення, яке загинуло в наслідок воєнних дій і посиленого терору ворога. В інформації далі говориться, що в часі 778-денної окупації німцями Києва, ґестапо вимордувало 200.000 жителів міста й околиці, а на примусову роботу було вивезено додаткових 100.000 осіб; в місті було знищено 800 промислових підприємств. Н. Петжек був захоплений Києвом і його історичними пам'ятками, зокрема Софійським собором і Києво-Печерською Лаврою.

Совєти починають платити за переклади

(М. П.) Совєтське видавництво „Мір" згодилося видати в перекладі „найліпше продавану" фантастичну повість англійського письменника Артура Клерка: „Зустріч з Римом" і згори заплатити західньою валютою. Літературний агент Клерка, Давид Гайгем, заявив, що повість „Зустріч з Римом" це перша англійська повість, яку закупило совєтське видавництво з того часу, як совєтський уряд підписав угоду в справі авторського права в 1973-му році. Вже після підписання тієї угоди совєтський журнал містив на своїх сторінках без авторського дозволу повість Курта Вонеґута. Коли ж Вонеґутове представництво запротестувало, адміністрація журналу випавдалась і заплатила за переклад. Ендрю Нірнберґ, партнер підприємства, яке продає авторські дозволи для перекладів, сказав, що він продав „Зустріч з Римом" тоді, як відвідав Москву для того, щоб продавати наукові книжки. „Я вважаю це переломом для західніх письменників — заявив він. Совєти готові платити західньою валютою в 9-10 процентів роздрібного продажу. Вони продадуть 50,000 примірників у твердій оправі по 70 копійок, то Клерк одержить 1,944 фунти (4,665 дол.) Це з фінансового боку була б неабияка користь. Продаж 50.000 книжок це було б на Заході чимось неправдоподібним. Переговори в справі продажу „Зустрічі з Римом" тривали повних 18 місяців.

Цей аґент загадав, що на його думку совєтські видавці раді б купувати „протикапіталістичні повісті першорядної літературної вартости, як теж високовартісні книжки про англійське життя. Те саме відноситься і до інших країн".

В „Зустрічі з Римом" розповідається про велетенський міжплянетний корабель, який є загрозою для Землі, а яким керують астронавти. „Совєти, мабуть, вибрали цю повість для перекладу, бо в ній багато сказано про героїзм і досвідні подвиги" — заявив представник англійської накладні, яка видала цю книжку два роки тому. Автор Артур Клерк живе в Срі Лянка, його брат Фред, який завідує його фінансовими справами, сказав: „Цей совєтський продаж то капля в морі, але він є вступом на торговельний ринок. Артурові книжки появлялися в перекладах у СССР і раніше, але тільки за заплатою в непрактичних рублях, якими можна користуватися лише там. А що Артур ніколи не відвідував СССР, то не мав з них ніякої користи". Він зазначив теж, що совєтське видавництво згодилось видати переклад книжки його брата без змін.

ЩЕ ОДИН ФІЛЬМ ПРО ВАТУТІНА

Київ. — „Літературна Україна" з 20-го травня ц.р. інформує, що в Києві в Республіканському Будинку літераторів відбувся громадський перегляд документального фільму „Генерал Ватутін", створеного в Українській студії хронікально-документальних фільмів за сценарєм письменника В. Кондратенка.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У суцільній неволі

Як Америка для всіх людей і народів у світі є символом свободи, так символом неволі і всіх зв'язаних з нею жорстокостей і безправств є Совєтський Союз, не тільки в національному, але однаково і в соціяльному відношеннях. Ще одним прикладом неволі в цьому другому, соціяльному відношенні, може послужити коротке повідомлення совєтської пресової агенції ТАСС про „справу великої ваги", яка була предметом обговорення на спільному засіданні комісій законодавчих передбачень Ради Союзу і Ради Національностей Верховної Ради СССР 21-го травня в Москві.

В повідомленні сказано, що на засіданні „було розглянуто питання про практику застосування законодавства про охорону праці жінок на підприємствах міністерств чорної металюргії, вугільної промисловости, промислового будівництва і харчової промисловости СССР". Отже, потверджується, що в цих галузях промисловости, яка вимагає великих фізичних зусиль та фізично виснажує, в Совєтському Союзі працюють „рівноправно" жінки. Ще міг би хтось подумати, що вони виконують там бюрово - канцелярійну роботу, працюють секретарками, книговодами чи подібне. Куди там. Заперечує це коментоване повідомлення, в якому говориться про те, що „комісії рекомендували міністерствам і відомствам розробити і здійснити додаткові заходи, спрямовані на створення належних виробничих і санітарно - побутових умов для працюючих жінок, більше дбати про підвищення їх кваліфікацій, про забезпечення їх доброякісним спецодягом і взуттям". Отже, мова не про звільнення жінок від тієї непосильної для них фізичної праці, але ще й про підвищення їх кваліфікацій та бодай забезпечення необхідним для праці в копальнях і фабриках спеціяльним одягом і взуттям". Отже, мова не про звільнення жінок від тієї щоб „з метою звільнення жінок від роботи в нічних змінах вжити заходів по вдосконаленню графіків змінности". Значить, жінки все ще працюють і на нічну зміну.

Так виглядає розголошувана совєтською пропагандою „рівноправність" жінки в СССР в цьому Міжнародному Році Жінки. Але, правди не сховати. Про дійсний стан жінки в рабовласницькому Совєтському Союзі, про її рівноправність у безправстві свідчить посередньо і коментоване повідомлення ТАСС.

Це відноситься до всіх жінок в СССР. Коли ж мова про українок та жінок інших поневолених націй, то вони „користуються" ще другою „рівноправністю": засудами та запроторюванням на довголітню каторгу у в'язницях та концентраційних таборах, наругами обшуків і переслідувань та шиканів з боку таємної поліції, включно з розчавлюванням їх тіл танками, як це було свого часу в Кінгірі. Їхня неволя справді суцільна.

Кращі перспективи на мир

Хоча після дводенних нарад президента Джералда Форда з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом в Зальцбургу, Австрія, не було подано подробиць про перебіг цих нарад і навіть не видано офіційного комунікату, то коментатори заявляють, що ця зустріч двох Президентів була важливим кроком вперед для встановлення миру на Близькому Сході. Президент Форд і президент Садат самі виявили задоволення із перебігу нарад і дуже похвально висловилися один про одного. Єгипетський президент в кінці переговорів сказав, що ця зустріч була „приємна та роз'яснила ряд проблем" і подав, що найбажливішим здобутком було б, якщо б пощастило закінчити воєнний стан, який вже 27 років існує між арабськими країнами та Ізраїлем. Натомість президент Форд повідомив, що ЗСА небавом оприлюднять свій плян в справі встановлення миру в тій частині світу, очевидно після переговорів Президента з ізраїльським прем'єр-міністром Ітцаком Рабіном, які мають відбутися 10-го червня ц. р.

Атмосфера, яка панувала під час нарад президента Форда з президентом Садатом вже сама по собі вказує на те, що дещо покращали перспективи на мир на Близькому Сході. Цей факт кількакратно відмітив державний секретар Генрі Кіссінджер, заявляючи, що „приязні, позитивні і конструктивні переговори" можуть бути дальшим кроком у стараннях встановити мир у тій частині світу, чи то на Женевській конференції, чи продовженням тактики Кіссінджера „крок за кроком".

Але може і важливішими ніж заяви Форда, президента Садата й секретаря Кіссінджера є деякі конкретні події на Близькому Сході. Того самого дня, коли закінчилися переговори між Фордом і Садатом, тобто у понеділок, 2-го червня, ізраїльський прем'єр - міністер Рабін повідомив, що з уваги на те, що в четвер, 5-го червня, Єгипет плянує відкрити Суецький канал для міжнародної плавби, Ізраїль зменшить кількість своїх вояків на суецькому фронті з теперішніх 7,000 до 3,500, а також відтягне на половину своїх танків і всю артилерію на фронтову лінію 20 миль від каналу. Рабін сказав, що Ізраїль надіється, що в заміну за цю „спробу зменшити воєнне напруження" Єгипет дозволить кораблям, які везтимуть товари до Ізраїля, плисти Суецьким каналом. Президент Садат привітав заяву прем'єр - міністра Рабіна про відтягнення збройних сил, окреслюючи її „кроком в сторону миру", а кілька близьких дорадників Садата сказали кореспондентам, що єгипетський уряд міг би дозволити кораблям, які пливуть до Ізраїля, вживати Суецький канал, якщо покажеться, що заяви прем'єр - міністра Рабіна будуть дійсно введені в життя. Отже, не тільки переговори між президентом Фордом і президентом Садатом, а також старання ізраїльського та єгипетського урядів можуть поліпшити можливості миру на Близькому Сході.

Крім того, протягом кількох останніх днів Сирія відтягнула з протиізраїльського фронту в Голянських височинах досить значну частину своїх танкових з'єднань. Деякі коментатори пояснюють цей крок Сирії як ще один жест арабів в сторону миру.

Затяжних конфліктів не полагоджується протягом одного дня і до встановлення тривалого миру між Ізраїлем і арабськими державами ще далеко. Проте згадані події на Близькому Сході, як також успішні переговори між президентом Фордом і президентом Садатом виразно вказують, що перспективи на довгоочікуваний мир в тому обширі значно покращали.

А. Орликовський

ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА А. СОЛЖЕНІЦИНА Й УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА РАЦІЯ

1

Дійсно цікавою була аналіза політичної програми А. І. Солженіцина в статті д-ра Ю. Книша: „Дещо про політичну програму А. Солженіцина" у „Свободі" від 21-го травня. За даними д-ра Книша, Україна могла б лише на частині сучасної території бути усамостійненою. Лавреат Солженіцин не подав точніше територіяльного окреслення оцієї таки дійсно вільної України, визнаної вже юридично... новою Росією. Якщо взяти до уваги журнал „Вєче", який відважився уточнити політичну програму А. Солженіцина відносно України, узгіднивши, мабуть, свої дані із лавреатом Нобеля, так тоді подане д-ром Книшем територіяльне оформлення частини України, яка могла б вийти із складу майбутньої російської федерації, не є для нас нічим новим.

Спираючись на „Вєче", у територіяльному відношенні оця нова суверенна Україна мала б покриватися із територією, яку російський уряд ще за прем'єра А. Керенського у серпні 1917 року погоджувався признати, як автономну частину в новій „демократичній Росії" — як тоді говорилося. Це перше від століть територіяльне визначення України, хоч було бурхливо дискутоване в тодішній російській думі, все ж таки було схвалене 17-го серпня 1917 року та проголошене в „Тимчасовій Інструкції для Генерального Секретаріяту Тимчасового Правительства на Україні" — у першому та другому параграфах.

Згідно із точкою першою, Петроград признавав заіснування де факто автономної України, але лише на мінімальній території, тобто лише у п'ятьох основних губерніях на усі десять, які Генеральний Секретаріят вважав за українські. Признані Росією п'ять губерень відповідали в історичному аспекті, ідучи в УІ-ХІ століття ядровій територіяльній одиниці, на якій формувалась антська, а згодом руська народність, тепер відома як українська.

Зі стратегічного року автономна Україна була у 1917 році з трьох сторін оточена російськими кордонами, на прикордонні яких існували вугільний та рудно - індустріяльні басейни під контролею Росії.

П'ять губерень, признаних Керенським, були: київська, волинська, подільська, полтавська та чернігівська, однак без 4-ох північних сіверських районів (стародубського, суражського, новозибрівського та тиглинського), які етнічно не були суто українськими. З приводу цього українській мировій делегації в переговорах із Совєтською Росією в Києві приходилося (влітку 1918 р) зводити бій, документуючи українськість оцієї нашої сіверської землі від середньовічних ще часів. І досі ця територія поза межами УССР в межах Брянської области РСФСР.

За „Інструкцією" з Петрограду автономній Україні мала припасти територія величиною 252.935 квадратових кілометрів із населенням 19,058.000 душ. Цей простір точно відповідає окресленню журналу „Вєче" (228.200 кв. клм.), на якому у 1970 р. за офіційним переписом мало жити лише 15,664.000 людности, отже менше, як у 1914 році.

У 1917 році не приходилося домагатися Києву приналежности до автономної України південнозахідніх областей, нині приналежних до сучасної УССР, через це, що ці терени: Галичина, Буковина та Закарпаття входили в склад Австро - Угорщини, отже, були поза кордонами тодішньої російської держави.

Сьогодні ці три країни у більшості приналежні Україні і тому, коли їх додати до вищеозначеного Петроградом простору (із літа 1917 р), тоді одержимо територію величини на 298.-500 кв. клм. із 21,800.000 душ населення (за переписом із 1970 р.), або кругло 25,000.000 людности на 1975 рік. Оце за журналом „Вєче" мала б бути майбутня дійсно незалежна Україна.

В порівнянні до сучасної територіяльної цілости УССР (біля 604,000 кв. клм і приблизно 50 мільйонами населення), в плянованій парцеляції на самостійну Україну (за даними „Вєче") припала б лише половина сучасної УССР, а друга — південносхідня із усім Помор'ям, Донбасом Слобожанщиною, Запоріжжям та Кримом, де зосереджується 70 відс. економічного потенціялу сучасної України, особливо вся її індустріяльна велич світового маштабу, мали б лишитися поза межами суверенної України, під володінням Росії.

Таким чином в пляні „Вєча" самостійна Україна могла б бути лише хліборобською із малою харчовою промисловістю у Придніпров'ї, та хемічною (деревно - нафтово - соляною) у Підкарпатті. Відтята від Чорного моря і від вугільно - рудних басейнів російським поясом завширшки 300-350 клм. така Україна мусіла б набути зовсім іншу геополітичну напрямну — в сторону Балтійського моря через литовську Клайпеду, польський Гданськ та на захід у напрямі індустріяльного польсько - чеського Шлезька, до промислової Чехо - Словаччини, а навіть Мадярщини, але не до портів сучасної України.

(Продовження буде)

о. проф. д-р Ю. Шумовський

СОВЄТСЬКА ВЛАДА, РЕЛІГІЙНЕ ПИТАННЯ І УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

4

До безбожницької влади УССР в ліквідаційній акції УАПЦ, як я вже згадував, приєдналась і московська церковна влада. Хоч московська церковна влада, Патріярхія, розправлялась з духовенством та вірними УАПЦ не терором, проте різними провокаційними випадками та своїм ієрархічним і канонічним утиском допомагала совєтському урядові і комуністичній партії ліквідувати сильну духом і вже міцно зорганізовану самостійну УАПЦ на Україні.

Результат цієї антиукраїнської церковної акції був жахливий. Тисячі віруючих, вірних УАПЦ, було замордовано чи вислано на заслання смерти в далеку Сибір та на Біле Море, тисячі священиків, десятки єпископів опинились на засланні, у в'язницях чи були розстріляні на місці. Як свідчать джерела, за час від 1934-36 рр. було заарештовано, заслано і замордовано більш як 2,400 священиків, кількадесят архиєпископів та єпископів і багато віруючих.

У той сам час, було замкнено, знищено сотні православних церков на Україні. Такі унікальні і дорогоцінні пам'ятники старовини і мистецтва, як св. Миколаївський Собор, XVII ст., Михайлівський Золотоверхий Катедральний Собор XII ст., Церква св. Тройці XII ст., Успенський Собор на Подолі XII ст., Богоявленський Собор XVII ст. і багато інших в самому місті Києві було знищено, а такі, як св. Софія та Печерська Лавра, замінені на антирелігійні музеї. Нема можливости перечислити всі православні святині і пам'ятки церковного українського мистецтва, які були тоді знищені совєтським комуністичним урядом, а церковне майно і дорогоцінності були конфісковані, зграбовані в тих святинях і вивезені з України. З двох лише святинь, з Печерської Лаври та св. Софії, було забрано московською комуністичною владою півтора пуди золота, 533 діяманти, 230 пудів срібла. А скільки ж вони награбували з усіх інших церков?! Так нищила і грабувала московська комуністична безбожницька влада з допомогою Московської Патріярхії українські православні святині.

Московська Патріярхія не тратила також часу і негайно оголосила УАПЦ зліквідованою та утворила на Україні свій Московський Екзархат з осідком у Києві. Ціла низка нових ієрархів, ставлеників Москви, і духовенства, лояльного комуністичній владі московському патріярхові, залила Україну. Були створені нові епархії, і знову почалось гоніння на залишки національної УАПЦ. Місцеве українське православне духовенство та залишені зі старих кадрів Єпископи опинились у дуже складній ситуації та не могли ані словом, ані чином протиставитись офіційній антирелігійній акції комуністичної партії і совєтського уряду, а московські патріярші агенти, надіслані ієрархи, умивали руки та старались не добачити руйнації Церкви, антирелігійного московського терору і наступу совєтської влади та комуністичної партії на УАПЦ, і тим самим давали повну свободу безбожникам руйнувати наші православні святині і нашу вже і так зруйновану УАПЦ.

Настала Друга світова війна. З чисто політичних і практичних причин совєтська влада вже за часів жорстокого Сталіна попустила на деякий час, полегшила зашморг щодо релігійних потреб громадян та віровизнання. Було відкрито і навіть відремонтовано декілька православних святинь, були створені духовні семінарії та академія. Однак всі ці полегшення прийшли не надовго. Коли більш-менш минула небезпека від гітлерівської інвазії, коли загоїлись рани економіки та змінилась і зміцніла політична ситуація в користь СССР на міжнародній арені, безбожницька комуністична акція проти Православної Церкви на Україні знову посилилась і з кожним днем зростала.

Під час окупації української території німцями, на Україні була відновлена УАПЦ на чолі з митрополитом Полікарпом Сікорським. Тоді рівнобіжно існувала і так звана Автономна Українська Православна Церква, ще створена Москвою, і яка спричинила багато труднощів і непорозумінь в душпастирській праці УАПЦ. Не зважаючи на тяжкі військові часи, гітлерівський терор, невідрадні економічні та політичні умовини життя, УАПЦ використовувала всі можливості проповідництва Слова Божого серед зголоднілих душ українського народу, виконувала свої християнські обов'язки, таїнства, обряди і відроджувала в народі на теренах України славну релігійну і національну минувшину. Треба, однак, ствердити, що і тоді відчувався великий брак пастирів для багатомільйонового, звільненого від большевицького ярма, народу. Напевно, що, якби на перешкоді не стали наступні політичні світові події та не безглуздий гітлерівський терор, УАПЦ була б досягла на терені України великих результатів, багатого урожаю на Ниві Христовій. Однак, по волі Божій, наша ієрархія УАПЦ, більшість духовенства, інтелігенції й взагалі громадян, змушена була залишити свою рідню землю, свій нарід, свої святині й іміґрувати у широкий світ, де знову ж таки за Провидінням Божим наша Церква, очолена нашими ієрархами, на всіх континентах живе і працює на добро і славу Божу.

Щож торкається нашого многострадального і побожного народу, який залишився на своїх теренах, то він знову опинився в неволі московської безбожницької влади, яка як і перше тероризує всіх у релігійнім, культурнім та національнім відношенні. Комуністична партія СССР надалі провадить свою ганебну безбожницьку антирелігійну пропаганду серед нашого народу.

Знищивши Греко-католицьку Українську Церкву в ганебний спосіб, зліквідувавши безоглядно її ієрархів, духовенство і вірних католицької церкви силою запровадивши під владу Московського Патріярха, Москва розправляється тепер і з нашою Православною Церквою на Україні, бо весь час надходять дуже сумні вістки з нашого краю про поновне замкнення святинь наших, про нові арешти серед духовенства і громадян, віруючих в Бога людей та глум над усім, що було і є святе для кожного православного українця.

По своїй комуністичній ідеології, совєтська влада старається перш за все вирвати релігійні вірування і національні почуття не тільки у старших громадян, але й у дітей, перетворюючи їх на слухняних роботів комуністичної партії, про що численно згадує і сама совєтська преса і їхні антирелігійні журнали, як напр., „Наука і Релігія" тощо. Цікавим та важливим є факт, що, як вони самі признаються, справа їх антирелігійної пропаганди зустрічає сильний опір, протести та протиреакцію зі сторони нашого українського суспільства.

Що ж торкається самої Православної Церкви в Україні, то перш за все не можна називати її „українською", бо вона не має самостійности і її екзарх є „Патріярший Екзарх України", став-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО „ПОЛІТИЧНОЇ ПРОГРАМИ СОЛЖЕНІЦИНА"

Перечитав я статтю д-ра Юрія Книша п.н. „Дещо про політичну програму Солженіцина" („Свобода ч. 97), в якій автор, на мою думку, без причини і найменшої політичної доцільности зневажає великого письменника Солженіцина. Названа стаття написана з очевидною шкодою для українців, бо тепер більше ніж будь-коли нам потрібні приятелі, які так як Солженіцин, явно визнають наш нарід за націю, а не так, як тепер в американській офіційній політиці, в якій, як і за колишнього державного секретаря Діна Раска, українську проблему вважається „внутрішньою справою" Росії.

І чого ж ще вимагати від Солженіцина? Чи не, бува, того, щоб той звернувся по радіо до українців з „декалогом українського націоналіста"?

Солженіцин не є ніяким „москалем - чарівником", а великим письменником, з яким цілий світ рахується. Він не мусить бавитися в „собєратєля" російських земель, як це думає д-р Книш, бо ті землі вже так зібрані разом, як ніколи досі. Солженіцин також не потребує загарбувати Україну, бо вона вже загарбана, і він вигідно міг би прилучитись до тих росіян, які цілковито заперечують існування української нації. Солженіцин не буде визначати кордонів у майбутній українській державі, бо це завдання народу, який здобуває незалежність.

Російським месіяністом роблять Солженіцина ті американці, які сподівалися, що він за вигоди гратиме в їхню дудку, але ми, покищо, не маємо потреби повторяти цього епітета на адресу Солженіцина. У визволенні нашого народу нам дуже потрібні приятелі з-поміж росіян, і я вірю, що такі приятелі знайдуться, і що ми повинні належно їх трактувати.

Яка шкода, що більшість української політичної еміграції ще й досі думає дуже відстало і має фальшиве поняття про свою ролю в процесі визволення українського народу. Про війну між Америкою і Совєтським Союзом можуть мріяти мабуть тільки божевільні. Тепер, у визволенні України вже не потрібні будуть „дольмечери", похідні відділи, і т.п. „визвольні засоби", які в минулому тільки збільшували терпіння нашого народу.

Зрозуміло, що українська еміграція може сповнити дуже важливу допоміжну ролю в процесі боротьби за державну незалежність українського народу, але вона сповнить цю важливу ролю тільки тоді, коли спрямує свої сили на дію тільки того, що сприяє збереженню вогню національної свідомости серед українського народу, бо національна свідомість є єдиною ґарантією невмирущости народу.

Нарід, який носить свою націю в серцях, — живе, а здобуття державної незалежности — це справа відповідної нагоди, яка скоріше чи пізніше прийде. Звернення Солженіцина до українців це найбільш властива дія в нинішній ситуації, звернена в сторону збереження вогню національної свідомости в нашому народі, і за це ми повинні бути тільки вдячні Солженіценові. Наша вдячність буде заохочувати його і в майбутньому сказати чи написати щось на захист українського народу, а невдячність тільки знеохочує.

К. Крупський
Денвер

Іцхак Лутвак

ДОЛИНА ПЛАЧУ. БЛАГОРОДНІ ЧУЖИНЦІ

(З книги: „Пропам'ятна книжка. Рожнів і околиці". Зредагував Шимон Канц, Тель Авів, 1974 р.)

2

Д-р Івашкевич довідався, що в селі Бродчикові коло Долини працюють жиди на „ляндшафт секції" і нам удалося туди дістатися. Але там ми могли затриматися тільки три дні. Ми дісталися до ґетто в Стрию, але три тижні згодом була там акція де знищено 2,000 жидів. Мені вдалося втекти з синагоги, де замкнули нас. Промінь надії, щоб сконтактуватися з чужинцями („хусиди", як у нас записано добрих людей чужинців, інородців), принесла нам Блюма Горовиц, яка з'явилася в ґетто. Після кривавої акції в Долині їй удалося чудом врятуватися втечею до Рожнятова. Півроку вона була в бункері у Стася Юречка, там її годували. Одного разу діти, що бавилися на подвір'ї, побачили Блюму, тоді вночі Стась і його приятель Дозьо Дуденко перевезли її до ґетто. Обидва вони — благородні українці, які рятували жидів.

Стась сказав мені, щоб я організував групу 10 - 15 жидів, він приготовить бункер у Рожнятівському лісі, недалеко його хати і старатиметься дістати провізію і тим допомогти нам пережити лиху годину. Розуміється, що на харчі жиди повинні дати гроші, бо він не в силі все купити сам. Як Стась Юречко прощався, то сказав мені: „Як ти будеш недалеко мого дому, я тобі поможу".

Одного разу, як я прийшов з роботи більше умово, як фізично заломлений — то постановив більше до тієї роботи не піти. Якраз тоді прийшов приказ до „юденрату" доставити до Болехівської фабрики сто робітників. Д-р Каґане не хотів мене пустити. Можна, він казав, мені ще довго жити в ґетто. Д-р Алерґанд, заступник Каґане, який зайнявся тією справою, сказав мені приготовитися. Я зайшов до рабина попрощатися. Він потис мою руку, благословив мене: „Будь здоров, бажаю багато щастя і діждати свободи". Ми приїхали до фабрики. У неділю вдосвіта 6-го червня 1943 року, алярм, — табір оточили шуцполіціянти. Прийшли забрати тих сто робітників. Я мав щастя, надійшов Ромек Самусь, вибрав мене з рук поліціянта, щоб я пішов до бараку одягнутися. Він оком кліпнув до мене, і я зрозумів: я вискочив на стрих і Блюма Кольмака забрала драбину. Поліція шукала без успіху. Бандити тоді забрали весь „юденрат" і 300 жидів, і на кладовищі їх розстріляли. Врятовані постановили пуститися до долинських лісів, але треба було мати провідника, який знав би дорогу. Декотрі не відважилися, хотіли ще залишитися в Болехові. І ось я став провідником. Кожний був чимось озброєний: ножем, залізним дрючком, Геся мав револьвер. Ми вже були поза містом, як бічною стежкою зблизився молодий поляк і каже: „Я знаю, що ви жиди, шукаєте рятунку, послухайте мене — йдіть цією дорогою". Ми пустилися в цей напрям і ось по другій стороні паралельно з нами ми побачили чоловіка. Ми зупинилися коло нього. Виявилося, що це український робітник, який дістав відпустку на два дні з „бавдінсту" в Стрию. Він сказав нам, що в неділю 6-го червня 1943 року почалась там ліквідація жидів. Ми його просили, щоб він нас повів дорогою, щоб нам не впасти до рук поліції в Гошеві. Для нього час був дорогий, бо мусів накласти дорогу, але він це нам зробив. Майже бігом він нас повів хащами, берегом гошевської ріки, — здається Бистриця, — до мосту. Звідти він повернувся до свого села. На мості ми побачили озброєного чоловіка, але побачивши, що нас громада, він не чіпав нас. Ми пішли в поле, розкинули копицю сіна і полягали. Не знати, як довго спали. Я збудився і всіх збудив, і ми пустилися до Долини. Ще було темно, як ми підійшли до краю села Врочків. Нараз хтось засвітив електричну лямпочку. Він лежав на траві, в одній руці лямпочка, а в другій — автоматичний револьвер. Без церемонії він почав говорити, що він знає, хто ми і куди йдемо. Він брат Стася Бабія, на ім'я йому — Гринь. Він помагає жидам рятуватися від гітлерівських мордерців. Зараз він прийшов зі Стрия, куди його послала Реґіна Фельзен з Калуша, щоб привезти з стрийського ґетто її брата Файвіше з дружиною і ще інших, і згадав моє ім'я. Пізнати було, що ми натрапили на людину з глибоким співчуттям, щоб ми не сумнівалися, то він сказав нам, що чекає тут Лузара Шіфмана, який бере харч у Колодія, а відтак вони підуть до лісу. І ось надійшли Лузер і його провідник Фловко Козак з повними наплечниками. Лузар розцілувався зі мною, ми всі рушили до лісу. Удосвіта ми вже були в лісі. Вони нас запровадили в долину, густо обсаджену хащами. Там Янкель Лауфер з сестрою і Лейбко Лінк мали свою буду. Лузар і Гринь дали нам інструкції про конспірацію, а вони вже дадуть громаді (тобто жидам в лісі) про нас знати. Я не міг собі уявити це чудо, — тільки Боже Провидіння всюди веде нас, підказуючи, як і що зробити. Бо якже ж інакше я мав це тлумачити? Вихід з болехівського ґетта до долинських лісів, що звичайно мав забрати два дні ходу, ми ще досягли за одну ніч. Зустріч з провідниками, які нас безінтересовно з нараженням життя повели, була чудом. Почуття глибокої віри, що благословення болехівського рабина супроводжує мене, кріпило в мене надію, що залишуся живим. З'явився Стась Бабій, переночував з нами і ще раз обіцяв нам свою допомогу. Прийшли до нас гості з других частин лісу: Мозес Клайн (тепер в Америці), Абрагам Габер, Срулько Гельфер і Реґіна Фельзен. Вона принесла нам хліб і картопляну зупу. Наступного дня Гринь Бабій пустився в дорогу перевезти Геся і обидвох Баронів до перегінських лісів, де переховувалися шваґер Гесі Купферберг і ще кілька жидів. Ехезкель Ціммерман і Маєр Ляуфер повернулися до болехівського табору по речі, які там залишили, і щоб привести жидів. Їх зловили і розстріляли.

(Продовження буде)

Українські Студенти

СТАНЬТЕ НА ЧАС ВАКАЦІЇ

ОРГАНІЗАТОРАМИ

Українського Народного Союзу

що запевнить Вам заробіток для продовжування дальших студій. Якщо Ви не є обізнані з життєвим забезпеченням УНСоюзу, ми Вас вишколимо. Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303
Tel. N.J. (201) 451-2200 N.Y. (212) 227-5250-1

Український Народний Союз

приймe негайно на різні околиці Канади і ЗСА, на дуже корисних умовах праці

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Постійна праця. Запевнена платня. Соціяльне, життєве і акцидентове забезпечення. Пенсийний фонд. Вакації. Досвід продажі життєвого забезпечення побажаний. Інших перевишколимо. Скористайте з цієї нагоди без ніяких зобов'язань.

Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303
Tel. N.J. (201) 451-2200 N.Y. (212) 227-5250-1

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Комітет для полагодження повної духовної опіки для вірних, які святкують свої релігійні свята згідно з традиційним українським церковним календарем

до

Вірних Української Митрополітальної Округи Філядельфії й околиці.

Згідно з домовою на останніх Зборах, дня 27-го квітня 1975 р., прохаємо і закликаємо всіх вірних громадян, які святкують, або бажають святкувати свої релігійні свята згідно з традиційним українським церковним календарем, прибути на

ВЕЛИКІ ЗБОРИ

дня 8-го червня 1975 (неділя)

в год. 4-ій по пол.

до залі УСТ „Тризуб"

при Броад вул. (4932 Норд) у Філядельфії, Па. на яких виберемо Провід нашої Громади

„Парафіяльну Раду"

щоб не зупинитися на місці, але навпаки, повести працю вперед.

Всі йдемо на Збори, щоб численною участю заявити нашу настанову й здецидованість в справі організації Української Католицької Парафії за українським традиційним церковним календарем.

ЗА КОМІТЕТ:

Іларій Мазепа — голова
Д-р Володимир Процюк — секретар

КОМІТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ТРАДИЦІЇ В АСТОРІЇ, Н. Й.

ПИСАНКА на Патріярший Фонд

В місяці квітні і травні 1975 р., члени і прихильники Комітету Оборони Української Мови і Традицій в Асторії, Н. Й. з власної і добровільної ініціятиви зложили пожертви на „ПИСАНКУ" на фонд Блаженнішого Патріярха Кир Иосифа І, на терені Асторії, Н. Й.:

Список Жертводавців:

по 100.00 дол. — Воднарчук К. і С., Гробельський С. і Н., Забужний С., Лехіцький М. і К., Маркуш Й. і П.;
по 55.00 дол. — Демків Іван і М.;
по 50.00 дол. — Воднар Т. і Е., Дзядів І. і М., Родина Драбик М., Костів С. з Родиною, Кострнба Т. і А., Шпинда П. і А.;
по 40.00 дол. — Куштала В.;
по 30.00 дол. — Мельниченко І. і М.;
по 25.00 дол. — Гумовський І. і М., Ковалівський С. і А., Мотовілчак М., Чолій Меланія, Цвях А., Евген і Софія В. П.;
по 20.00 дол. — Бурик П. і А., Вітюк І. і А., Воробець Т. і А., Гальма В. і О., Доляк Вол., Загнійний С., Кузишин О. і М., Кунцьо М., Мулик А., Підгаєцький І., Подольський С. і М.;
по 10.00 дол. — Василенюк Ю. і Ю., Вовчук Іван, Волчук Данило, Гайова К., Галатин О., Гречило Е., Гуда С. і С., Дяк Антін, Кравців В. і С., Мельникович М., Мочара В., Наум В. і С., Олійник В. і С., Патріяк П., Парахонюк Я. і І., Пахульський Вол., інж. Пежанський М. і Л., мґр Процик В., Симчич М., Якимів Василь;
по 5.00 дол. — Луцик І., Скрут М., д-р Соколишин О. і С.

Разом — 1,535.00 дол.

Найщиріша подяка всім Жертводавцям за їхню спонтанну щедрість та признання за гідну поставу й зрозуміння потреб Проводу нашої рідної Української Католицької Помісної Церкви.

Повну суму збірки: 1,535.00 долярів та оригінальні збіркові листи Жертводавців вислано на адресу нашого Патріярха Кир Иосифа І, до Ватикану в дні 27 травня 1975 р.

За Управу Комітету Оборони Української Мови і Традицій в Асторії, Н. Й.:
Михайло Лехіцький — скарбник

Наради в Москві потверджують непосильну працю жінок

Москва. — Пресова агенція Совєтського Союзу ТАСС розіслала видавництвам офіційне повідомлення, в якому сказано, що 21-го травня в Кремлі відбулося спільне засідання комісії законодавчих передбачень Ради Союзу і Ради Національностей Верховної Ради СССР, на якому розглянено питання про „практику застосування законодавства про охорону праці жінок на підприємствах міністерств чорної металургії, вугільної промисловості, промислового будівництва і харчової промисловости СРСР". На нарадах з доповідями про ці справи, які там назвали „справами великої ваги", виступили член комісії законодавчих передбачень Ради Національностей П.П. Анисимов, І.В. Капітанов і І.Г. Кабін. „Комісії рекомендували міністерствам і відомостям — пише передруковуючи повідомлення ТАСС газета „Сільські Вісті" з 22-го травня ц.р., розробити і здійснити додаткові заходи, спрямовані на створення належних виробничих і санітарно-побутових умов для працюючих жінок".

„На засіданні були розглянуті також деякі інші питання" — говориться в повідомленні ТАСС, яке свідчить, що „рівноправна" жінка в СССР мусить виконувати найтяжчу працю в металургії, вугільній та подібних промисловостях.

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ ЩЕ ОДНІЄЇ МОВИ.

ПЛАСТ —
ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
ОКРУЖНА ТАБОРОВА КОМІСІЯ
„Новий Сокіл"
подає до відома, що

ПЛАСТОВІ ВИХОВНІ ТАБОРИ

для НОВАЧОК — НОВАКІВ
ЮНАЧОК — ЮНАКІВ
— відбудуться —

від 6 до 26 липня 1975 року

- Зголошення просимо присилати до дна 24 червня ц.р. на адресу таб. реф. пл. сен. Оксани Бережницької — O. Bereznyckyj, 402 Sweet Avenue, Buffalo, N.Y. 14211.
- Оплата за три тижні виносить 120.00 дол. враз з адміністраційним.

ОТК „НОВИЙ СОКІЛ"

Український Спортовий Осередок
„Тризуб" у Філядельфії, Па
з нагоди 25-річчя свого існування
— влаштовує —
в днях 4, 5 і 6-го липня 1975 р.
на КОРТАХ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ
Союзівки

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

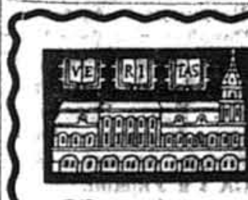
за першість СУАСТ-Схід 1975
В ГРУПІ ЧОЛОВІКІВ, СЕНЬЙОРІВ, ЖІНОК, ЮНАКІВ і ЮНАЧОК

Перехідню чашу в пам'ять д-ра Богдана Каратницького уфундували товариші Покійного.

Провід турніру: Юрій Савчак, Зенон Снилик, Роман Ракочий ст., Ярослав Рубель.

Початок змагань в п'ятницю, 4-го липня, год. 10-та рано. Зголошення на Союзівці до 9:30 ранку. Вписове $5.00 від особи. Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

UNA ESTATE SOYUZIVKA
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Курси Українознавства в Літній Школі Гарвардського Університету

30 червня – 22 серпня 1975 р.

В системі Літньої Школи Гарвардського Університету викладатимуться слідуючі українознавчі курси:

НОВІТНЯ УКРАЇНСЬКА ІСТОРІЯ — Професор Ярослав Пеленський
КОНФЕРЕНЦІЙНИЙ КУРС: УРСР — Професор Ярослав Пеленський
ПОЧАТКОВИЙ КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — п. Віра Перешлюга
ВИЩИЙ КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — п. Юрій Грабович
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА — п. Юрій Грабович

Більшість колледжів і університетів дозволяє своїм студентам зараховувати курси вислухані у Гарвардській Літній Школі до їх дипломних студій. Програма Українознавчих Студій в Гарварді матиме обмежене число стипендій.

За анкетами зголошення проситься писати на адреси:

SUMMER PROGRAM IN UKRAINIAN STUDIES
Harvard Ukrainian Research Institute
1581-83 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138
HARVARD SUMMER SCHOOL 1975
735 Holyoke Center
1350 Massachusetts Avenue, Cambridge, Mass. 02138

ВІСТІ з РИМУ
Українське Пресове Бюро

Адреса: U.P.B. — Via Boccea, 478 — 00166 Roma — Italia

VI АКАДЕМІЧНИЙ ЛІТНІЙ КУРС НА УКУ В РИМІ

Шостий Академічний літній курс на Українському Католицькому Університеті ім. св. Климента папи в Римі відбудеться в днях від 10 червня до 10 липня 1975 р. Викладатимуть такі професори:

1. Д-р Мирослав Антонович: Олександер Кошиць, композитор і диригент.
2. Д-р Константин Біда: Шекспір в українській літературі.
3. о. д-р Іван Гриньох: Митрополія київська і всієї Руси і її помісність.
4. єром. д-р Любомир Гузар: Унійна праця митр. Андрея Шептицького.
5. Д-р Василь Лев: Українська література першої четвертини XX ст. Також: Староцерковнослов'янська мова (відміна іменних частин мови).
6. Д-р Богдан Лончина: Данте Аліґієрі — „Чистилище". Також: Початковий курс італійської мови.
7. Д-р Михайло Марунчак: Історія колонізації України.
8. о. д-р Іван Музичка: Проблеми виховання сьогодні.
9. Д-р Марія Овчаренко: Релігія в творах підсовєтських письменників.

Лекції відбуватимуться вранці від год. 9 до 12.15; по полудні курсанти матимуть змогу оглядати церковні й мистецькі пам'ятки міста Риму; ввечорі будуть улаштовувані семінарі.

У днях вільних від науки організуватимуться цілоденні прогулянки по інших місцевостях Італії.

Оплата за курс виносить 100 дол., а за приміщення і харч на патріяршому дворі при пл. Мадонна дей Монті 3, — 7.00 дол. денно.

ЗАГАЛЬНА УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПРОЩА ДО РИМУ З НАГОДИ СВЯТОГО ЮВІЛЕЙНОГО 1975 РОКУ

Як уже повідомлено з Патріяршої канцелярії Блаженнішого Иосифа, загальна українська католицька проща до Риму з нагоди Святого Року відбудеться в днях від 10 до 20 липня 1975 р. В програму прощі входять на першому місці торжественна архиєрейська Божественна Літургія, яку відслужать українські Владики на чолі з Патріярхом Иосифом та в сослуженні численного духовенства при головному престолі (Конфессії) в базиліці святого Петра в празник святих верховних апостолів Петра й Павла, 12-го липня, о год. 9-ій вранці. В неділю, 13 липня, о год. 17-ій відбудеться величавий концерт, в якому братимуть участь хори й мистецькі одиниці. У перших днях прощі відбудеться авдієнція в папи Павла VI. Щодня під проводом нашої ієрархії відбуватимуться процесії до чотирьох головних римських базилік.

За організацію прощі відповідає о. д-р Іван Дацько. За інформаціями проситься писати на адресу:

Rev. Dr. Ivan Dacko, Via Boccea, 478; 00166 Roma, Italia.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Згідно зі статутом Українського богословського наукового товариства, звичайні загальні збори членів Товариства відбудуться в місяці липні, 10-15, в Римі у приміщенні Українського Католицького Університету в часі головного паломництва до Риму вірних Помісної Української Католицької Церкви. В програмі загальних зборів — звіт дотеперішньої управи Т-ва за останній період діяльности і вибір нової управи Товариства. Всіх членів УБНТ просимо взяти участь у загальних зборах. У випадку перешкоди просимо передати письмове уповноваження котромусь із членів, які особисто візьмуть участь у загальних зборах. Точну годину, в якій почнуться збори подасться членам після їх зголошення в Римі дня 10 липня 1975 р.

Отець Іван Гриньох, голова;
Отець Іван Хома, секретар.

ПРИНИМАЄТЬСЯ ЗГОЛОШЕННЯ НА УКУ НА АКАД. РІК 1975/76

Ректорат Українського Католицького Університету ім. св. Климента папи в Римі принимає зголошення на богословський і філософічний факультети на академічний рік 1975/76.

Виклади відбуватимуться в українській мові, з узглядненням латинської. Студенти будуть мати нагоду вивчати й виховуватися у своєму рідному східньо-християнському благочесті — і в теорії і у практиці, беручи участь у Богослуженнях у Святософійськім патріяршім соборі. Побут у Римі приносить великі користі так своїми історичними пам'ятками, як і своєю високою культурою і мистецькою атмосферою.

Зацікавлених проситься зголошуватись на адресу університету:

Università Cattolica Ucraina, Via Boccea 478, 00166 Roma, Italia.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ст.

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщенні цього ж Клюбу, у п'ятницю 6-го червня ц. р. о год. 7:30 вечора, доповідатиме інж. Роман Кобринський на тему: „Гуцульщина — перлина українських Карпат". В програмі вечора „Гуцульські леґенди" у виконанні Татяни Кейс.

НАГОРОДЖЕНО ПРИКОРДОННИКІВ

Київ. — З нагоди т. зв. Дня прикордонника і за заслуги „в охороні священних рубежів соціялістичної Вітчизни" заступник голови Президії Верховної Ради СССР, голова Президії Верховної Ради УССР І. С. Грушецький вручив ордени „За службу Батьківщини у Збройних Силах СССР" групі генералів і офіцерів військ Західньої прикордонної округи.

Вшановуючи пам'ять, замість квітів на могилу
бл. п. Любови Дудко
на фонд „Церква в Потребі",
зложили 25.00 долярів
Катя СТЕЦЮК
і Марія ПІДГОРОДЕЦЬКА

Вшановуючи пам'ять Дорогого нам
бл. п.
проф. д-ра Василя Стецюка
на фонд „Церква в Потребі"
зложили:

Н. і Я. ПАСТУЩЕНКИ	$20.00
М. МІЛЯНОВИЧ	10.00
В. ВЕМКО	10.00
Я. ЦЕПРУХ	5.00

В СІМНАДЦЯТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Невіджалованої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ і СЕСТРИ

сл. п.

ЛІДІЇ ПОСТОЛЮК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в ПОНЕДІЛОК, 9 ЧЕРВНЯ 1975 р., о год. 7 рано
в Укр. Кат. Церкві св. ап. ПЕТРА і ПАВЛА
Bentley Avenue, JERSEY CITY, N.J.
та 7-го ЧЕРВНЯ 1975 року, о год. 9:30 рано
в УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
у ГЮСТОНІ, Тексас

Про молитви за Спокій Її Душі просять:

муж — ПЕТРО
доня — ІРЕНА з мужем ЮРІЄМ ПОТОЧНЯКОМ і дітьми: АНТОНІЄМ і ЛІДІЄЮ
сестра — ДАНУСЯ з мужем ОРЕСТОМ ГОРОДИСЬКИМ і дітьми: д-ром ОРЕСТОМ і АНДРІЙКОМ

ПОДЯКА

В волі Всевишнього, дня 7-го квітня 1975 року, відійшла від мене у Вічність моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.

ПАВЛИНА з КОЦЮБІВ ШКІЛЬНИК

нар. у Дрогобичі 30-го червня 1905 року, учителька Рідної Школи у Львові.

Горем опечалений, складаю цісю дорогою найщирішу подяку всім Рідним, що не пожаліли труду й приїхали з Філядельфії, Йорктону, Ню Йорку, Рочестеру, Акрону й Оттави, Приятелям, Знайомим і всім Тим, що вшанували пам'ять Покійної участю у похоронних відправах, а мені, в тяжких для мене днях, виявили багато серця і співчуття, а Покійній — любов, признання і пошану.

Передусім, щиро дякую Всеч. о. М. Харині за уділення Покійній Найсвятіших Тайн у лічниці та слова потіхи.

Сердечно дякую Всеч. Отцям: о. Мітратові П. Хоминові, о. Крилошанинові І. Сиротинському, о. В. Шевчукові, ЧСВВ, о. Крилошанинові Ю. Микитинові, о. д-рові Ю. Федорову й о. М. Харині за відслуження Панахид 10. і 11. квітня у похороннім заведенні Кардинала, за св. Літургії і похоронні відправи в церкві св. о. Миколая у суботу, 12. квітня та відпровадження Покійної на Вічний Спочинок на цвинтар Йорк.

Зокрема щиро дякую о. Пароховi І. Сиротинському за зворушливу й глибоку змістом прощальну проповідь в церкві св. о. Миколая.

Щиро дякую церковному хорові парохії св. о. Миколая, під диригентурою проф. І. Ковалів, за зворушливий спів під час св. Літургії.

Щиро дякую Всім за квіти-вінки на свіжу могилу, за численні Заупокійні св. Літургії, за прислані письмені й висказані телефонічно слова співчуття, та пожертви на Патріярший Фонд і оборону Мороза.

Рівнож дякую Пані Домасі за співчутливі слова під час тризни та переведення збірки на Патріярший Фонд.

Нехай Всевишній винагородить Вас Усіх щедро своїми ласками за Ваші добрі серця, а Покійній подасть вічний спокій.

В глибокому смутку —
ІЛЛЯ — чоловік

•

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ПАВЛИНИ ШКІЛЬНИК
зложили на Патріярший Фонд — „Церкву в Потребі":

по 100.00 дол. — Ілля Шкільник, д-р Володимир і Надія Шкільник, п-во Василь і Галина Саламон;
62.00 дол. — Церковний хор парохії св. о. Миколая в Торонті;
35.00 дол. — п-во Коханські;
30.00 дол. — п-во Чайковські;
по 25.00 дол. — п-во Марійн і Олена Дуб, п-во інж. Роман і Міра Грабець, д-р Роман Голічек з дружиною;
по 20.00 дол. — д-р Я. Сілецький із дружиною, п-во Петро й Марія Лещишин, п-во Р. і Я. Домаґа, п-і Максимів, п-во Григорій і Марія Рецлянські, п-во Любомир і Анна Галута, п-во Євген і Галина Шкільник;
по 15.00 дол. — о. Михайло й Ірина Гураль, п-і Марія Шкільник;
по 10.00 дол. — п-і Галина Кравців, п-во Степан і Ольга Вовк, п-і Іванна Бритдер, п-во О. і М. Дмитришин, п-во Л. і В. Бурак, п-во Є. і Т. Градовські, п. Теребенець, п-і Марія Бабяк, п. В. Борсук, п-і Зеновія Цюпка, п. Роман Шарковський, п. Михайло Шкула, п-і М. Сиротинська, п-і Н. Закидальська, п-во Перфецькі та Об'єднання Педагогів — Торонто, п-во Степан і Осипа Баб'як;
по 6.00 дол. — п-і О. Ковалик і п-і М. Трофим-Тарновецька;
по 5.00 дол. — п-і Є. Гаврик, п-во М. і О. Ружицькі, п. Д. Темник, п-і Р. Тивонюк, п-і Марія Лаврішин, п-во П. і А. Іванів, п-і І. Цибульська, п. Капій, п-і Неоніля Ткач, п. Т. Шимко, п-і П. Веприк. — Разом 909.00 долярів.

На фонд оборони Валентина Мороза зложили:
по 10.00 дол. — п. Михайло Колтало, п. Іван Бохнек, п. Михайло Ковальчук.

Увага! **НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!** Увага!

Заходами нашого Координаційного Комітету при чинній співучасті Українсько-Американських Ветеранських і Українських Комбатантських, як також Молодіжних Організацій Ню Йорку й околиці, а зокрема Хору „Молода Думка"

— відбудуться —

у ЗЕЛЕНУ НЕДІЛЮ, 22-го ЧЕРВНЯ 1975 року на оселі УРСоюзу „ВЕРХОВИНА" в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й., біля МОГИЛИ-ПАМ'ЯТНИКА

Традиційні Зеленосвяточні Поминки по поляглих і померлих Борцях за волю України

Початок о 10-ій год. ранку.

В програмі: Служби Божі обох віровизнань, Панахида зі салютом, промови: Гр. Полгія, голови Координаційного Комітету і його заступника Я. Балабана, складення вінків, дефіляда, спільна трапеза та великий Весняний Концерт „Молодої Думки" під проводом опікуна Б. Бідяка й диригента С. Комірного.

Сердечно запрошуємо все Українське Громадянство, а зокрема кол. Вояків всіх Формацій та Молодь, зосібна Пласт, СУМА, ОДУМ, Молоду Думку і інші прийняти щонайчисленнішу участь у цій всенародній Урочистості.

Всі Організації прохаємо прибути з прапорами і вінками з живих квітів.

ЗАМОВЛЕНІ АВТОБУСИ від'їдуть від Українського Народного Дому, при Другій Авеню в Ню Йорку о 7-ій год. ранку та в поворотну дорогу вирушать з Глен Спей о 6-ій год. вечора. Квитки на автобуси в ціні по 6.00 дол. від особи в обі сторони можна набути в крамницях: Арка, Еко і Сурма в Ню Йорку.

Координаційний Комітет Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій Великого Ню Йорку

Музична Студія
ІГОРЯ БІЛОГРУДА

ЧІКАГО-БЕРВИН
повідомляє, що

24-ий РІЧНИЙ ІСПИТ-КОНЦЕРТ

УЧНІВ СТУДІЇ
відбудеться

в суботу, 14 червня 1975 року

о год. 7:00 вечора
в NINETEENTH CENTURY WOMAN'S CLUB
178 Forest Avenue, Oak Park, Ill.
В програмі твори: Баха, Ліста, Ревуцького, Шопена та інш.

ЖІНОЧА СЕКЦІЯ при ОБ'ЄДНАННІ УКРАЇНЦІВ ВАШИНГТОНУ
— влаштовує —

ВИСТАВКУ КАРТИН
АРТИСТА-МАЛЯРА

ЗЕНОВІЯ ОНИШКЕВИЧА

в ДОМІ СВ. СОФІЇ, ВАШИНГТОН, Д.К.
2615 — 30th Street N.W., Washington, D.C.
в СУБОТУ, 7-го ЧЕРВНЯ 1975 року, год. 5-8 вечора,
в НЕДІЛЮ, 8-го ЧЕРВНЯ 1975 р., год. 12-8 по пол.
До численної участи запрошує всіх — УПРАВА

З'їзд гуцулів на Союзівці

(Філядельфія, М. Л.). — Дня 10 і 11-го травня ц. р. на Союзівці відбувся Гуцульський З'їзд, в якому взяло участь коло 100 зареєстрованих членів Гуцульських Товариств та гостей.

З'їздом проводила обрана президія: Дмитро Василащук — голова, Андрій Цинкирик, Іван Федюк — заступники, Василь Вербицький, Дмитро Федорійчук — секретарі.

Першого дня звітували голови і члени управ Конференції Гуцульських Товариств і Гуцульської Ради, а відтак відбулася дискусія над звітами та вибір комісій. Увечері була спільна вечеря і забава з мистецькою програмою, якою проводив Василь Танчак. Атракцією забави були гуцульські музики та гуцульський танцювальний ансамбль підготовлений до цього вечора Дмитром Сороханюком.

Другого дня по Службі Божій відбулася дискусія над зміною статуту та вибір управи, яку очолив Іван Гаврилюк з Філядельфії.

Після дискусій над зміною статуту, прийнято нову назву надрядного тіла — Українське Світове Об'єднання Гуцулів, та новий принцип членської приналежности.

Під час З'їзду відкрито виставку зразків гуцульської ноші та мистецьких виробів підготовлену і зорганізовану Евдокією Сороханюк.

СОВЄТСЬКА ВЛАДА, РЕЛІГІЙНЕ ПИТАННЯ І УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ленник Москви, з походження українець на ім'я Філарет Денисенко.

На сьогоднішній день екзархат України нараховує 18 епархій (дієцезій) з більш як 3,000 парафій,але з малим числом священиків. Найбільша епархія на Україні — це Львівсько - Тарнопільська, що має понад 1,700 церков. Івано - Франківська має 630, а найменша — це Кримська, яка нараховує лише 15-20 церков.

Не багата рівнож Україна і на манастирі, з яких діючих нараховується аж 9, з них найбільш визначним є Почаївська Лавра, Покровський та Флоровський монастир в Києві, Мукачівський, Олександрівка, Чумалів, Корецький та Золотоніський біля Полтави.

З духовних семінарій на Україні залишилась тепер лише одна в Одесі з приблизно стома студентами. Взагалі, щодо духовних шкіл, то совєтські церковні джерела не подають ніколи кількости студентів у них і про це трудно щось сказати.

Більшість єпископату з походження українці і більшість з них походять із західніх областей України, Галичини й Волині. У 1970 році вікарій екзарха України єпископ Макарій Свистун був призначений до Канади і ЗСА, де він і провадить свою архипастирську працю за директивами Московського Патріярха і Совєтської влади. Для ближчого знайомства з теперішнім єпископатом Православної Церкви в Україні, я подаю при цьому неповний реєстр єпископату (залучник ч. 1).

Щодо діяльности єпископату Православної Церкви в Україні, то звичайно всі вони виконують свої обов'язки на місцях і піклуються за своє духовенство і парафії. Одначе деякі з них висилаються на різні політично-релігійні конґреси в „республіки" СССР чи до чужих країн світу, а сам екзарх Православної Церкви в Україні Митрополит Філарет відбуває численні подорожі по цілому світу з чисто пропаґандивними цілями в користь СССР та Московській Патріярхії, чому ми і недавно були свідками, коли він очолював совєтську ієрархічну делеґацію Православної Церкви від імени самого Патріярха Московського і був гостем „Організації" Союзу Церков в ЗСА враз з іншими достойниками, довіреними і вибраними серед ієрархів совєтською владою і комуністичною партією та за благословенням святішого Московського Патріярха.

Колись в історії Церкви, святіші отці ходили по країнах світу і проповідували чистоту Божого Слова, Його Істину, — а сьогодні церковні висланці Москви всюди як „лжепророки" проповідують фальшиві вісті про сучасний стан Православної Церкви й релігії на Україні, який і так добре всім відомий, та й відомий їм самим. Вони очевидно все добре знають і лише свідомо, або несвідомо, змушені фальшувати та промовчувати правду. Що ж торкається самої Православної Церкви на Україні, тобто її маси віруючих в Бога душ, то вони напевно, як і більшість нашого там духовенства, все це глибоко переживають і терплять з вірою, що „ворота пекельні не зруйнують Церкви Христової ніколи" та з палкою надією, що прийде незабаром визволення з пут Сатани, який скував нашу Церкву і нарід у безбожній комуністичній владі Москви.

Доповідь Романа Савицького в Нюарку

За стараннями 86-го Відділу СУА в Нюарку 9-го травня ц. р., відбулася доповідь Романа Савицького на тему: „Українські мелодії в світовій музиці". Цей вечір відкрила голова Відділу Надя Кизима, вітаючи гостей і прелеґента Р. Савицького.

Прелеґент підкреслив у своїй доповіді, що українські народні мелодії були завжди предметом зацікавлення чужих музикознавців — етнографів, чужих виконавців — співаків, особливо польських та російських. Одначе українські пісні приваблювали теж чужих композиторів, які використовували їх у своїх творах. Таких випадків є більше ніж ми собі уявляємо. Проблема лише в тому, що такі впливи українських мелодій були мало досліджені, і сам матеріял: ноти, платівки тощо — дуже розкинений. Його треба шукати, іноді роками, в бібліотеках, архівах Европи та Америки.

В другій частині доповіді прелеґент демонстрував на звуковій тасьмі ряд чужих творів, вибираючи із них найбільш українські мелодії, та пояснював такі уривки слухачам: Римський — Корсаков, Чайковський, Рахманінов, Кабалевський, Мусорґський (росіяни), Ліст, Барток, Ґершвин, Керрол (американці).

Зокрема прелеґент подав звукозаписи українських пісень: „Їхав козак за Дунай" — Бетговена — Ґершвина; Ліста: „Віють вітри" та „Ой не ходи Грицю"; Бартока і Рахманінова — опрацювання українських пісень; Тосканіні і Горовіц — виконують українську веснянку; Дайна Шор — співає „Ой не ходи Грицю" та Леонард Бернштайн — виконує Леонтовича: „Щедрик".

Роман Савицький, голова музично-мистецького Відділу Публічної Бібліотеки в Елизабеті, Н. Дж., поставив собі за завдання — віднайти і зібрати головні твори світової музики у яких є українські мелодії. Він студіює твори даних композиторів та їх звукозаписи, порівнюючи їх звукозапис порівнюючи ми оригіналами.

Наші українські знавці мистецтва та літературознавці повинні би взяти собі за завдання вишукувати українську тематику в творах чужих мистців і в літературі.

Христя Воробець
Пресова референтка

СПОРТ

ЮНАКИ „Ч. СІЧІ" ПЕРШУНАМИ СТЕЙТІВ НЮ ДЖЕРЗІ - НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк 18 травня 1975 р. — Вдруге в цьогорічному сезоні юнацтва відбиванкова дружина „Ч. Січі" здобула звання першунів, цим разом в двостейтовому турнірі, що відбувся в залі Поліційної Академії в Ню Йорку. В цьому І-му юнацькому турнірі, що його організатором на спілку з Проводом Поліційної Академії в Ню Йорку була відбиванкова ланка „Ч. Січі", взяли участь 6 із семи зголошених дружин, в цьому числі тільки дві українські: „Ч. Січ" і СУМА Ню Йорк. Не прибула дружина СУМА з Пассейку. В змаганнях, що проходили круговою системою по два сети юнаки „Ч. Січ" перемогли: СУМА, Н. Й. 15:2, 15:3, Ґрінбуш В. К. 15:9, 15:7, дружину школи Орг. Об'єднаних Націй 15:8, 15:6, „Естос" (естонці) 15:7, 15:10 і ремісувала з „Брендіс" В. К. 15:8, 10:15. Таким чином „Ч. Січ" здобула 9:1 точок та з цим звання першуна і Трофеї — дружиновий та індивідуальні. Юнак Петро Мельник здобув Трофей найкращого стинача турніру.

КІНЦЕВИЙ ПОКАЗНИК ТАБЕЛІ ДЛЯ ТУРНІРУ:

1. Ч. Січ 9:1 точок, 2. Ґрінбуш В. К. 5:5 точок, 3. Естос В. К. 5:5 точок, 4. „Брендіс" В. К. 5:5 точок, 5. СУМА, Н. Й. 3:7 точок, 6. Школа ООН 1:9 точок.

Склад „Ч. Січі": М. Паславський, П. Мельник, В. Ольшанівський, Ю. Рубчак, З. Семанишин, В. Лащук, С. Іваночко, А. Голинський.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Люсо-Амерікен С. К. 1:5. Єдиного голя для „Ч. Січі" здобув Білинич.

„Чорноморська Січ" (УЧНІ) — Олімпік С. К. (УЧНІ) 5:0.

Переможні голі для „Ч. Січі" здобули: Паславський і Голинський.

„Чорноморська Січ" (новаки) — Олімпік С. К. (новаки) 4:0.

Голі для „Ч. Січі" здобули: Олесницький 2, Хамуляк, Зелик і Васьків.

О. Твардовський

Пам'яті Андрія Клима

Проріджуються ряди тих, що півстоліття тому наново розпочали боротьбу за відновлення української держави. З тисячів, що пожертвували свою молодість, а то й життя посьогодні залишились одиниці, одним з них був св. п. Андрій Клим що помер на 79-му році трудолюбивого життя 6-го травня ц. р., в Торонто, Канада.

Св. п. Андрій Клим народився в Копичинцях, на Поділлі в селянській родині. Воєнні дії Першої світової війни перервали його науку в копичинецькій гімназії і навесні 1917 р., він сповнений надій подався до Києва де в Білій Церкві вступив в ряди Корпусу „Січових Стрільців", з якими переміряв Україну від Києва по чортківську офензиву й назад.

У розгарі боротьби, як старшина армії УНР був зв'язковим при експозитурі польського генерального Штабу і адьютантом головного начальника постачання Української Армії. Як затихли армати, перейшов всю гееєну польського полону. В 1921 р. склав іспити на вчителя народних шкіл і закінчив Комерційну Академію. Мріяв стати учителем на рідних землях і виховувати молоде покоління в дусі ідей, за які сам боровся, та новий наїздник мав свої пляни. Призначення на вчителя прийшло, проте — на польські землі. З дружиною прийняли вони те призначення і в 1923 р. переїхали в Седлецкий повіт, де 1927 р. бл. п. Андрій був призначений управителем 7-ми клясової школи. На цьому пості залишився він, аж до розвалу польської держави й зараз перенісся на Холмщину, де включився у працю в українській кооперації.

Перед новою навалою большевицькою армії в 1943 р. із родиною подався на еміґрацію і зазнав всіх благ дипівського поневіряння. У 1949 р. переїхав з родиною зразу до Вінніпеґу, а в рік пізніше поселився на постійно в Торонті і тут важко працюючи фізично брав активну участь у діяльності українських кредитових кооператив. Був людиною надзвичайно працьовитою і визначних чесних прикмет, працьовитий в усіх своїх поступованнях.

Важко працюючи з дружиною виховали троє дітей — дві дочки і сина, яким дали університецьке образування. Св. п. Андрій Клим залишив дружину Павліну, дочки: Таню Осадцу з мужем Богданом, Армению (Ака) Перейму з мужем Константином, сина Юстина з дружиною Жаклін і дев'ятеро внуків. Брата Ярослава з дружиною Іванною та близчу й дальшу родину в Канаді, ЗСА і в Україні.

В преґарний соняшний день 10-го травня ц. р., родина і найближчий гурт приятелів відпровадили тлінні останки св. п. Андрія на вічний спочинок на торонтонський цвинтар „Мт. Гоп".

І. Олійник в

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЕНА ПАНАРЕЛЛЬО, член УНС Відд. 261 Т-ва Україна в Віллімстаун, Н. Дж., померла 19-го лютого 1975 р. на 50-му р. ж. Нар. 1925 р. в Вінслов, Н. Дж., стала членкою УНС в 1940 р. Залишила в смутку мужа Ґаетана, дочок Мерліну і Синтію і сина Ґиетана. Похорон відбувся 22 лютого на цвинтарі Ґрін Мавнт в Гаммонтон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Аркотин, секр.

ЮРІЙ КРАВЕЦЬ, член УНС Відд. 221 Б-во св. Стефана в Чікаґо, Ілл., помер 20 лютого 1975 р. на 84-му р. ж. Нар. в 1891 р. в Україні, став членом УНС в 1916 р. Залишив в смутку дружину Марію, дочку Емілію, сина Володимира і внучку. Похорон відбувся 22 лютого на цвинтарі Елмвуд в Ривер Ґров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Шийкула, секр.

СТЕПАН ЯРОШ, член УНС Відд. 238 Т-ва ім. Євгена Коновальця в Бостоні, Масс., помер 9 лютого 1975 р. на 81-му р. ж. Нар. 1893 р. в Україні, став членом УНС 1921 р. Залишив в смутку дружину Ксеню, синів Михайла, Івана, Володимира, дочку Олену, 17 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 12 лютого на місцевому цвинтарі.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Ремік, секр.

РОНАЛД БІЛОУС, член УНС Відд. 94 Т-ва Маркіяна Шашкевича, в Гамтримк, Міч., помер 10 вересня 1974 р. на 28-му р. ж. Нар. 1946 р. в Мічіґан, став членом УНС в 1948 р. Залишив в смутку родину.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ДОРОТА ЖУРАКОВСЬКА, членка УНС Відд. 94 Т-ва Маркіяна Шашкевича в Гамтрамк, померла 16 січня 1975 р. на 79-му р. ж. Нар. 1895 р., стала членкою УНС в 1938 р. Залишила в смутку мужа Степана і 9 дітей. Похорон відбувся 18 січня на цвинтарі в Річмонд, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

КАТЕРИНА ПИНА БАНДАС, членка УНС Відд. 387-Т-ва Любов в Віліманттік, Конн., померла 21 січня 1975 р. на 85-му р. ж. Нар. в 1893 р. в Україні, стала членкою УНС в 1942 р. Залишила в смутку мужа Онуфрія, дочок Евелен, Барбару, синів Миколая, Петра, Йосифа, 6 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 23 січня на цвинтарі Ню Віллімантік в Віллімантік, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Олійник, Секр.

МИХАЙЛ ОСТЕЦЬ, член УНС Відд. 87 Б-ва св. Василія в Ланкестер, Н. Й., помер 17 січня 1975 р. на 60-му р. ж. Нар. 1915 р. в Ланкастер, Н. Й. Залишив в смутку матір Олену. Похорон відбувся 20 січня на цвинтарі Преч. Діви Марії в Ланкестер, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

МАРІЯ МИХАЛЬЦЕВИЧ, членка УНС Відд. 388 Т-ва Запорізька Січ в Честер, Па., померла 30 січня 1975 р. на 81-му р. ж., стала членкою УНС в 1924 р. Похорон відбувся на цвинтарі Лови Крофт в Честері, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

СТЕПАН ЛОПУШАНСЬКИЙ, член УНС Відд. 274 Б-ва свв. Петра і Павла в Янґставн, Огайо, помер 23 грудня 1974 р. на 60-му р. ж. Нар. 1916 р. в Янґставні, став членом УНС в 1933 р., залишив в смутку дружину Юлію, дочок Варвару, Джуді, Сандру, Сузанну і сина Роберта. Похорон відбувся 26 грудня на цвинтарі Калварі в Янґставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ОЛЕНА ПЕРЧИК, членка УНС Відд. 217 Б-ва Йосафата в Рочестері, Н. Й. померла 28 січня 1975 р. на 77-му р. ж. Нар. 1897 р. в Україні, стала членкою УНС в 1935 р. Залишила в смутку мужа Миколая, дочки Анну і Марію, 4 внуків, 4 правнуків. Похорон відбувся 31 січня на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Кулинич, секр.

АННА БАЛУТЯНСЬКА, членка УНС Відд. 286 Б-ва св. Володимира в Джерзі Ситі, померла на 80-му р. ж. Нар. 1895 р. в Україні, стала членкою УНС в 1934 р. Залишила в смутку мужа Луку, синів Павла, Івана, Василя, 4 внуків, 2 правнуків. Похорон відбувся 6 лютого на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінґтон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

ТАРЗАН, Ч. 7310. Тарзан атакує!

Заки Тарзан зумів перескочити з однієї ліяни на іншу... ...до нього долетів пронизливий вереск страху й болю... Тоді, неначе маятник, він повертається — прямо в сторону щелепів пантери Шіти!